ל) מעילה ה:, כ) [לקמן קיב.
 יומל זו: ממורה כב:], ג) יומל
 בס, ד) ת"כ וייקרא חובה
 פ"י ה"ד, ירושי יומא פ"ה
 ה"ד, כ) [לקמן עד.] יומל

סג: ומנחות נט:] תמורה ו:,

ו) [מנחות נט: ע"ש], ז) יומא סב. [מנחות נט:], **ח**) [לקמן ס. ע"ש] פסחים סה. ע"ש [תוספתא

בד א מיי' פרק א מהלכות פסה"מ הלכה כח: בה ב מיי' פ"ב שם הלכה כא:

תורה אור השלם

1. וְלְקָח הַכּהֵן מִדֵּם הַחִּטְאת בְּאֵצְבְּעוֹ וְנָתוֹ עַל קַרְנֹת מִוְבָּח הָעלָה וְאֶת דְּמוֹ יִשְׁפּרְ אֶל יְטוֹד מובח העלה: בַּוְבָּרוֹ וְעַלְּהוּ. 2. וְלָקַח הַכּהַן מִדְּמָה בְּאַצְּבְּעוֹ וְנָתֵן עֵל קָרְנֹת מִוְבָּח הָעלְה וְאָת כָּל דְּמָה יִשְׁפֹּרְ אֶל יְסוֹד ויקרא ד, ל המובח:

גליון הש"ם

[נכ" אבור ליה אין עושה שירים אלא הוץ לוכנו והוץ למקומו הואיל וכרצה לפינולו. [מוז] מקומי לפינן ממון (וי) [מומן מוס" ממוחל גף עני ע"ל ד"ה והלר ומי) בהוס" ד"ה פסול הואיל מוטי במיחים שלא בסקומו. לעיל (טו) [כו] ע"ב: בא"ד בורק הפסול שיחוור הכשר ויהבל. עי׳ לקמן דף לב ע״א מוס׳ ד״ה עי׳ לקמן דף לב

ליקוטים אלא שמא לא נתקבל בכלי. פירש בקונטרס [עי׳ מוסף רש״י] ביש בקונסוט (ציי מוטף ושיק! ולא תועיל הזריקה כיון שלא נתקבל דהוה ליה נשפך מצואר הבתמה. וקשה לר' מ"מ מספק יזרוק שמא תועיל הזריקה לאותו שנשפך אחר שנתקבל. ונראה לר' דהכי קאמרי ליה רבבן והלא בישור או בישור שני מידים בישור בי [שמא] לא נתקבל (שמא) בכלי [שמא] לא מוקבר (שמא) בכלי ונמצא מעלה פסולין על גבי המזבח דאסור כדאמרינן בכמה דוכתי ובהמזבח מקדש [לקמן פז ע"ב] שאם עלו לא יורדו אבל לכתחילה לא. אמר להם אף אני להתחילה לא. אמר כהם אף אני
לא אמרתי אלא בנתקבל בכלי,
כלומר יש לסמוך על זריזות
הכתנים. ותלמודא מפרש
למלתי על ידי קושיא ותירוץ,
מנא ידע, כתנים זריזין הן ויש לסמוך על זריזותן. ודוקא מדם הראוי להתקבל פריך שאותו דם פסול, אבל דם התמצית לא מצי פריך דאע"ג דלא נתקבל אינו פוסל אלא כמים בעלמא חשיב כיון שאין ראוי לכיסוי אינו אסור כון שא האו לכ פריך מדם להעלותו, ולא פריך מדם התמצית אלא משום דמעורב בו ומבטיל ליה ברובא דאפילו יהיה כן שיזרוק מאותו שנתקבל בכלי מה מועיל הרי כבר נתבטל בדם התמצית שאינו ראוי לזריקה, י. דדוקא בדם התמצית איכא דדוקא בדם הוומצית איכא לאקשויי הכי אבל בשאר דמים הנזרקים על גבי המזבח בהכשר לא פריך דליבטלו דליהוי כמאן דליתא דהא מודו רבנן לר' יהודה דעולין לא מבטלין אהדרי והלכך דם הנזרק בהכשר לא מצי מבטל ליה (תוס' רענ"ל פקחיס קס.): כל שבידו לא הוי דחוי. [ובההיא] דהפריש קרבן ונשתמד בידו לחזור ואפ״ה אמרינן פרק בידו לחזור ואפ״ה אמרינן פרק קמא דובחים [לעיל יב ע״ב] הואיל ונדחה ידחה, עוד אמרינן בזבחים פרק קדשי קדשים [לקמן נט ע״א] כל הקדשים שהיו שם כשנפגם המזבח פסולים הואיל ונדחו ידחו אע״פ שטרים הואיל ורו"ל דיחו שבידו לתקן. וי"ל דשאני התם שקיבל הכשר ונתן הפסול שבקל יכול לתקן שיחזירנו לכשר, הלכך לא חשיב דיחוי (מוס'

שימה מקובצת

:(מ"ש סוכה לג ע"ח)

פסול מהו שיעשה שירים. פ״ה בסוף מחוד שעשה שירט. לדס [מהו שיעשה שירט לדס שבצואר בהמה), ולא רצה לפרש בקבלה פסול ולא זרק, דהא תק בהידי יחזור הכשר ויקבל. וליכא למדחי דהתם משום פסול מחשבה, דמחשבה לא פסלא אלא בראוי לעבודה. ול"ת זרק נמי תפשוט מדתנן קבלו כו' וכנמונ נמודים פפון: למעומי שיריים שבצואר בהמה. אם לא נתקבל כל הדם, שלא יהיה

שלא נחקבל והלא לא מעשה היא ש אלא סברא היא בעלמא דחייש לשמא נשפך דמו של אחד מהן: שמא לא נסקבל. ונמצא זורק דם פסול: השירים הנשאר בנואר הבהמה לשפוך ליסוד אלא ישפוך לאמה: הוה אמינא מאי פסול ממא דחזי לעבודת ציבור. ואע"ג דמהאי טעמא מסיק במעילה

'היינו למצוה:

דאמר פרק הוליאו לו (יומא נג:)

דקתני יצא והניחו על כן הוהב

שבהיכל ועוד תיקשי ליה קרא

דמייתי לעיל בפרק קמא (דף יד.)

ויזרקו הכהנים בו (את הדם) ונראה

דהא דפריך וליהוי דחוי לא קאי

אונתן לפסול דאין זה אלא מעשה

אינטבא בעלמא אלא פריך אנתן

לכלי חול ואנשפך מן הכלי על הרלפה: כל שבידו לא הוי דחוי.

לו ענפיו מרובין מעליו דסוכה [דף

לג:] אין זה בידו כיון דאין ממעטין ביום טוב וגבי כסוי הדם

(חולין דף פו.) דקרי ליה דחוי כשכיסהו הרוח ונתגלה כיון דאין

מצוה לבטל הדחוי לו חשיב בידו ולא דמי להכא דמצוה

לאוספו והפריש קרבן והמיר דת דלעיל בפרק קמא (דף יב:)

מין זה קרוי בידו להו כיון דאין דעתו לחזור 🗉:

פסול מהו שיעשה שירים. לדם שנצוחר בהמה ולח יהיה עוד תקנה או יחזור הכשר ויקבל ויזרוק בפסול שקבל לא מיבעיא דהתנן יחזור הכשר ויקבל אלא בפסול שזרק בו מיבעיא ליה כדפירש בקונטרס וממתני׳ ליכא למידק קבלו אין זרק כאו לא דאיכא

לדחויי כדאמרינן בפירקין דלעיל לא מימא זרקו לא אלא אימא שחטו לא בבו ופסול תיובתא דריש לקיש תיובתא: וכולן י ומיהו למאן דאמר שלא במקומו € כמקומו דמי מוכח לעיל דהוא הדין 🍳 בזרק הפסול שיחזור הכשר ויקבל וה"ר אפרים מפרש דהך בעיא אמתני' דכל הפסולין שעלו לא ירדו ש האי דלכתחלה לא יעלו וקמיבעיא בו חם זרק פסול מהו שיעשה שירים להיות נשפכין לכתחלה ליסוד כמו בכל שירי הדם או בהו לא ואסור לזורקם לכתחלה וישפכו לאמה וקשה לפי׳ זה דהוה ליה למימר מהו שיעשה שירים או דחוי כדקאמר באידך בעיא כוס מהו שיעשה את חבירו שירים או דחוי ועוד אמרינן בהדיא בריש מסכת מעילה (דף ה.) גבי חטאת פסולה אין דמה טעון כיבוס הא קמ"ל דאע"ג דקיבל פסול וזרק כהו וקבל כשר וזרה לאו כלום בו ופסול) מאי טעמא שירים נינהו ופריך והא בעי מיניה ר"ל מר' יוחנן פסול מהו שיעשה שירים וא"ל בו אין עושה שירים כי אם חוץ לזמנו בחן מאי לאו אבל שאר פסולין אינן עושים שירים ומאי קשיא ליה הא מודה ריש לקיש דלכל כמו היותר שירים הוי אבל מיבעיא ליה דשמא אפילו דחוי הוי ואם כן ממה נפשך אין טעון כיבוס ול"נ דלא קשיא מידי דאי שירים הוי א״כ הוי כשאר דמים כשרין שהשירים נשפכין ליסוד אבל שירים דקאמר התם דאין דמה טעון כיבום היינו שירים ופסול אבל קשה לו (בסיפא) דקאמר מאי לאו בר משאר פסולין ומאי פריך אי שאר פסולין אינן עושים שירים א״כ ליהוי דחוי וכל שכן דחין דמה טעון כיבום אבל לפי׳ רש״י אתי שפיר דאי אינו עושה שירים יחזור הכשר ויקבל והוי :דס כשר וטעון כיבוס. ברו"ך למעומי שירים שכצואר בהמה. והא דאמר (לעיל כה.) דנריך שיקבל כל דמו של פר דחוי.לאו מימה אם נתן לפסול מה בכך מעשה אינטבא הוא מי גרע מנתן על האבן יהודה נשפך הדם ימות המשתלח מת שהרי לא פריך הכי אמתניתין

שקיבלו כו': ¢בעא מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן פסול מהו שיעשה שירים ° אמר ליה אאין (¢ עושה שירים אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו הואיל ומרצה לפיגולו רב זביד מתני הכי בעא מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן כום פסול מהו שיעשה שירים אמר ליה פסול גופיה מאי סבירא לך אי פסול משוי שירים כום פסול נמי משוי שירים אי פסול לא משוי שירים כום פסול גמי לא משוי שירים רב ירמיה מדיפתי מתני הכי בעא מיניה אביי (מרבא) [מרבה]או כום מהו ישיעשה את חבירו דחוי או שירים אמר ליה פלוגתא דרבי אלעזר ברבי שמעון ורבנן יודתניא למעלה הוא אומר יאת יו דמו ישפך לממה הוא אומר יואת כל דמה ישפך מנין ילחמאת שקיבל דמה בארבעה כוסות ונתן מתנה אחת מזה ומתנה אחת מזה שכולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת כל דמה ישפך יכול נתן ארבע מתנות מכום אחד יהו כולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת דמו הא כיצד הוא נשפך ליסוד והן נשפכין לאמה רבי אלעזר ברבי שמעון אומר מנין לחמאת שקיבל דמה בארבעה כוסות ונתן ד' מתנות מכום אחד שכולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת כל דמה ישפך והכתיב ואת דמו ישפך א"ר אשי ההוא למעומי שירים שבצואר בהמה: קיבל הכשר ונתן לפסול כו': וצריכא דאי אשמעינן פסול הוה אמינא 🏻 מאי פסול ממא דחזי לעבודת ציבור אבל שמאל לא ואי אשמעינן שמאל דאית ליה הכשירא ביום הכיפורים אבל כלי חול לא ואי אשמעינן כלי חול משום דחזו לקדושינהו אבל הנך אימא לא צריכא וליהוי ליה דחוי אמר ליה רבינא לרב אשי הכי אמר רב ירמיה מדיפתי משמיה דרבא הא מני חנן המצרי הוא דלית ליה דחויין דתניא חנן המצרי אומר אפי׳ דם בכום מביא חבירו ומזווג לו ירב אשי אמר כל שבידו לא הוי דחוי אמר רב שייא כוותיה דרב אשי מסתברא מאן שמעת ליה דאית ליה דחויין רבי יהודה "דתנן ועוד אמר רבי

כל הפסולין פרק שלישי זבחים

פסול מהו שיעשה שירים. מי שהוא פסול לעבודה: מהו שיעשה שיריים. אם קבל וזרק מהו שיחזור הכשר ויקבל ויזרוק ויכשר הקרבן

מי אמרינן כיון דורק פסול שוייה לדם שבלואר שיריים ותו לא מיחזי לזריקה או דלמא לא אלימא זריקת פסול לשוייה לדם

שבצואר בהמה שירים ויחזור הכשר

ויקבל: אין לך ח זריקה. פסולה שעושה

את השאר שירים אלא זריקה

במחשבת חוך לזמנו וחוך למקומו:

הואיל ומרלה לפיגולו. הואיל והויא

זריקה זו מן התורה למיקבעיה פיגול

ופסול: כום פסול. כגון שינה מהו

שיעשה לדם שבצוחר שירים חם זרקו

כהן כשר לזה חולא יהא תקנה לקרבן

שיחזור ויקבל: פסול גופיה מאי סבירא

לך. אדם פסול שזרק מאי סבירא לך

בשירים שבלואר בהמה דלא קמיבעיא

לך: כום מהו שיעשה את הבירו

דחוי או שירים. כגון חטאת שקבל

דמה בשני כוסות ונתן כל מתנותיו

מאחד מהן חבירו שירים הוא ונשפך

ליסוד דכתיב ואת כל הדם ישפר

וגו' (ויקרא ד): או דחוי הוא. דחייה מו

בידים שלא ניתן ממנו על החרנות

וישפך לחמה שבעזרה המוליחה דמים

לנחל קדרון י: למעלה. בפרשה הוא

אומר בשעיר נשיא בשירי הדם ואת

דמו ישפך ולא כתיב כל דמו:

למטה. בחטאת יחיד הוא אומר

ואת כל דמה ישפך: והן נשפרין

לחמה. דכום עושה את חבירו דחוי:

למעוטי שירים שבלוחר בהמה. שהן ח

נעשין שירים על ידי הדם הנתקבל יאו

וישפכו לחמה: ולריכח. לחשמועינן יו

דאית להו תקנה בחורה: דחוי

לעבודת ליבור. כגון טמא דחזי

לכתחלה בליבור יו י הלכך גבי יחיד

איכא תקנתא בחזרה: ביום

הכיפורים. נטל את המחתה בימינו

ואת הכף בשמאלו 0: וניהוי דחוי.

דהא נראה ונדחה ואמאי אית ליה

תקנתא בחזרה: אפינו דס. שעיר

הנעשה בפנים: בכום. ומת המשתלת

לא נדחה הדם אלא מביא שעיר אחר

ומזווג להדם דו וכשר הדם למתנותיו

חה ישתלח. ולשון אפילו דנקט

משום דשלשה מחלוקות בדבר איכא

למאן דאמר אפילו בעלי חיים נדחים

דקתני ש ואם משהגריל מת אחד

מהן יביא שנים ויגריל עליהם

כבתחילה והנשחר ידחה וחיכה למחן

דאמר 0 מביא חבירו שלא בהגרלה

דבעלי חיים אין נדחין והגרלה לא

מעכבא אבל דם בכום ומת המשתלח

ישפך הדם דשחוטין נדחין ואין חוזרין

ונרחין ואתא חנן המצרי למימר

אפילו דם בכום מו מזווג ליה אחר:

שבידו. לתקן להחזיר 🕮 כי הנך

דמתניתין אבל ההוא דמשתלח אין

בידו מי יימר דיהבי ליה אחריני:

ימות המשתלה. דאידחי ליה ויביא

וס פ"ל ה"ין מנחות נט:, ירוש׳ פסחים פ״ה ה״ח צ"ש. יומא נח:. כ) ע׳ ע"ש, יו יומא נוז:, ע עי פסחים עט., (נ) יומא מז.,

מ) שם סב., (נ) שם סג.,

ב) לעיל כה., (נ) לקמן פג.,

(נ) ועיין היטנ מו׳ סוכה לג. ד"ה נחטם ולחמן נט. תום׳ ד"ה

הגהות הב"ח (ה) גפ' אמר ליה אין לך זריקה (ב') עושה שיריים:

מוסף רש"י

אין עושה שיריים אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו. שאס זכק מקלת הדם על מנת לאכול חוץ לומנו וחוץ למקומו והשאר זרק שלא במחשבת פיגול לאו כלום הוא, בכה בכחשבת פיגור נחו כנום החת, מכל כל הדם שנשתייר נעשה שירים ופסול: הראיל ומרצה לפיגורלו. הואיל וחריקת הדם חשובה היא כל כך דמרלה בפיגול, דלעולם לא דקובעת בפיגול, דלעולם לא הוהבע פיגול בכרת עד שעת זריהה יה הי) **פלונתא דראב"** (משילה הו) שלדבות הדאב "ש ורבנן. ת"ק סבר כוס עועה את סבירו דחוי ור"א בר"ע סבר כוס עושה את סבירו שירים (יומא נו: כעי"ז לקמן קיב.) דלית ליה רחוייו. דלית ליה שיהא הדם לחוי בשביל הבירו שמת לותר ישפך הלס (יומא סג: וכעי״ז מנחות נס:) אפילו דם בכוס. שכנר נשחט ומת המשתלת סג:) מביא חבירו. כלומר שעיר מן השוק יביה: ומדורג לו. וישלחנו לעוחול אלמה לים לים יה דם שבכום ושפיכה בעי ויביא שנים אחרים: נשפך הדם. על בארץ של שעיר הנעשה בפנים: מנת המשחלם מנים שנים ימות המשתדה. ויניק שנים אחרים. או אם מת המשתלח ישפך הדם. של חנירו על הקרקע ויניא שנים אחרים אלמא הקרקע ויכיח שמרים מחרים מנתם אית ליה דחויין: מדם התערובת. של פסחים שנחמצו על הרצפה משום דחיישיען לאחר שנחקבל הדם אחד מן הפסחים נשפך לארץ ולא נזרק והשתא נשפך לארץ ולא נזרק והשתא משתרי בזריקה דהאי כוס, דקיי"ל משמדי בורקף דהםי טום, דקיייכ נשפך הדם מן הכלי על הרלפה ואספו כשר: ודורקר זריקה אחת כנגד היסוד. כדין פסחים כדתנן באיזהו מקומן ודמן טעון ממנה אחת ובלבד שימן כנגד ממנה אחת ובלבד שימן כנגד היסוד, אלמא כיון דבידו ללוקטו לא היי לחני מנחות שם) שאם לא היי לחיי (מנחות שם) שאם ישפך אחד מהם. לארן ולא טרק ממנו למזכח: שמא לא נתקבל כלי. אומו שאחה רולה הכשיר שמא לא נתקבל בכלי ותו לא מהניא ליה זריקה דתנן נשפך מצואר בהמה על הרצפה ואספו בע"ב במוסף רש"י ד"ה זריזין, שפי' בלשון אחרן (פסחים סה.):

שינויי נוסחאות

א] בכי"מ ול' וק' מרבא, וההגהה שבפנים אינה מן הלורך ייר דקייתו: ב**ונאה** (מיית דקייו (ב-בוקיט). בן זאת (שינו, וקיט). ג] ס"ל אמינא הנך פסולים דחזי וכו' (ש"נו). וכ"ה בפרי"ד וככי"ל, ועס ליתל תיכות מאי פסול טמא, ונוסף שם אחר תיכת ליכול ומאי ניהו טמא. ועי׳ לפתי המאי ביוה שבאו וכל"ל (יעב"ץ, דק"ם), והוא בפסחים סד ע"א בשינוי לשון קלת, ולפי"ו לא גרסי' נסמוך גופא, וכ"כ דק"ס: ה] נכי"מ ול' נמצא זה מכשירו. יכ"ה ברש"י ובפסחים שם: ו] איז

שנים אחרים: מדם התערובת. של ידעי אלא שמא לא נתקבל בכלי אמר להן פסחים: זורקו זריקה אחת. כדין פסח: כנגד היסוד. לאפוקי קרן דרומית מזרחים כדאמרי׳ לקמן יו שאם נשפך דמו של אחד מהן על ידי שהן

רבים ונבהלים לעשות נמצא כוס זה מכשירו שהרי יהו כולם מעורבים בו ואי משום דאיערוב בדם החמלית אמרינן לקמן רבי יהודה לטעמיה

דאמר אין דם מבטל דם ולא אמרינן אידחי ליה בהתערבו הואיל ובידו לאוספו: **והלא.** זה שנשפך: לא נסקבל בכלי. היאך יהיה כשר הא קיימא לן [©] נשפך מן הלואר על הרלפה ואספו פסול: מנא ידעי. רבנן

פות 1. זן זריקה חשובה מן 1 דריקה חשובה מן החורה למיקבעיה בפגול ובפסול (כייי): ח] מיכת לוה לימל ככייי: בן דרחייה בירים שלא נתן ממנו כליל (יש־m): ין ככתס"י וד"ו שאין. וע" כש"ע: יא] שנתקבל (ש־m): יב] לאשמועינן בכולהו כליל (יש־m): יג] בקרבן צבור (פרי־n: יד) ל"ל לו הדם (ב־m): בו) בכוס

אין זה בידו כו׳ כל"ל (ש"מ): לד] הדיחוי, דאין מצוה לגלותו. לשון הכ"פ (ש"מ): לה] בידו אע"ג דבידו לעשות תשובה כיון כו׳ כל"ל (ש"מ):

המשתלח ישפך הדם ושמעינן ליה דאמר כל

שבידו לא הוי רחוי ∘דתניא רבי יהודה אומר

כום אחד היה ממלא מדם התערובת וזורקו

זריקה אחת כנגד היסוד ש"מ כל שבידו לא

הוי בחוי ש"מ גופא תניא רבי יהודה אומר

כום אחד היה ממלא מדם התערובת שאם

ישפך אחד מהם נמצא שהוא ח מכשירו אמרו

לו לרבי יהודה" והלא לא נתקבל בכלי מנא